

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponentky

Práci předložil(a) student(ka): Simona Lackovičová

Název práce: Determinanty zdraví uprchlických žen v uprchlických táborech optikou dobrovolníků a působících organizací

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*): Alena Pařízková, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Autorka vymezuje v úvodu práce (str. 2) dvojí cíl: Nejprve zjistit, "jak nahlízejí dobrovolníci na determinanty zdraví uprchlických žen v uprchlických táborech", který doplňuje o: "komparace výpovědí dobrovolníků týkající se těchto determinantů zdraví s obsahem zpráv organizací." Na str. 22 také autorka uvádí otázky, které vedly její analytickou práci při opravě: "Jakým způsobem nahlíží dobrovolníci na vlivy působící na zdraví uprchlických žen v uprchlických táborech a tranzitních místech? Liší se způsob nahlížení dobrovolníků od obsahu zpráv působících organizací? Pokud ano, tak v čem? (str. 22). Vymezené cíle a položené otázky se autorce podařilo naplnit.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Autorka se hned v úvodních kapitolách věnuje propojení hlavních zájmů práce, zdraví a migrace. V této části představuje determinanty zdraví, ale nevhodně je uchopen a představen koncept transnacionalismu. Tento koncept není determinant, ale uchopuje určité jednání a procesy, které mohou zdraví ovlivňovat. Vzhledem k tomu, jak je s konceptem nakládáno v empirické části, nejedná se pouze o nevhodnou formulaci, ale je zřejmé, že tento koncept je autorkou chybně interpretován (str. 6, ve vlastní práci to ilustruje propojení s citacemi na str. 29,30). Další kapitola je věnována přehledu ohrožujících zdraví uprchlických žen.

Následuje kapitola č. 3. Uprchlický tábor - pomoc či ne?. Pokud chtěla autorka touto kapitolou upozornit na rizika života či pobývání v uprchlickém táboře, není to zcela jasně formulované a strukturované (zejména rozlišení oficiálních a neoficiálních táborů a jejich význam pro míru pomoci a rizik). Nicméně v podkapitole 3.1. jsou rizika pro zdraví jedinců pobývajících v uprchlických táborech a ovlivňující faktory již uvedena. Poslední část teoretické části práce představuje rozdíly mezi dobrovolníky a humanitárními pracovníky (kap. 3. 2.). Značná část je věnována odlišnostem v motivacích mezi dobrovolníky a humanitárními pracovníky a význam tohoto tématu se čtenáři/ce objasní až v empirické části. Autorka zde poněkud nejasně propojuje a spíše využívá jako synonyma vymezení humanitárního pracovníka/ice a humanitární práci / intervenci.

V metodologické kapitole autorka představuje a obhajuje užití polostrukturovaného rozhovoru, ale v práci již není uvedena osnova rozhovoru (ať už při popisu průběhu rozhovorů v metodologické části či jako příloha). Stále zde také zůstává tvrzení autorky, že v kvalitativním šetření jsou: "Většinou konkrétní případy vybrány kvůli snadné přístupnosti k nim." (str. 19). Autorka sice toto tvrzení doplňuje o rozbor nemožnosti aplikace náhodného či reprezentativního výběru vzorku v kvalitativním výzkumu, ale to tvrzení nečiní o nic méně problematické: Opravdu je hlavním kritériem výběru participantů a participantek jejich snadná dostupnost?

Zprávy humanitárních a pomáhajících organizací byly dalším zdrojem dat, měly by být tedy představeny samostatně s podrobnějším popisem procesu jejich výběru a práce s nimi a také více informací o vzniku samotných zpráv.

Kapitola interpretace dat zaznamenala oproti první verzi zásadní změny. Jednak se autorka rozhodla více "dolovat" v datech, a zároveň každé představené téma doplňuje komparací podobností či rozdílů ze zpráv pomáhajících organizací.

Autorka se ale stále nedokáže vyvarovat anekdotického používání "zajímavostí", kdy např. na str. 28 uvádí: "Ženy, které se na místě vyskytovaly již s novorozeňaty, porodily na cestě a mnohdy za těžkých podmínek a bez lékařské pomoci. Já osobně jsem během své dobrovolnické činnosti zažila situaci, kdy žena začala během noci v táboře rodit. Porod dopadl dobře." Ale dál toto není rozpracováno. Má být tedy zkušenost autorky podložením tvrzení, že ženy rodily na cestě? Nejsou dostatečným důkazem jejich novorozené děti? Co znamenalo toto pozorování pro argumentaci v této předložené bakalářské práci?

Při komparaci na str. 29 není jasné, zda informace pochází od dobrovolníků nebo ze zprávy Oxfam. Dále práce obsahuje nevhodné formulace, které zkreslují význam.

Závěr obsahuje nejen sebeuspokojivé konstatování, že "cíl bakalářské práce se podařil naplnit" (str. 42), ale také vhodně zapojenou reflexi limitů výzkumu.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA *(jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):*

Z formálního hlediska se jedná o bakalářskou práci pod hranicí standardu ale ještě nad hranicí akceptovatelnosti s odpovídajícím jazykovým projevem a s výraznějším množstvím chyb a překlepů, které snižují dojem z práce.

V textu jsou chyby a nekonzistence v užívání názvu a odkazování jednoho ze analyzovaných textů: zprávy Lékařů bez hranic. Autorka k této organizaci nejprve referuje originálním názvem (bez uvedení českého ekvivalentu) - francouzský: Médecins Sans Frontières (str. 20), později ale užívá zvláštní francouzsko-anglické mutace: Medecins Sans Borders (str. 26, 27), či českého označení (str. 32).

Citace a odkazy na literaturu vykazují značné chyby, které lze hodnotit jako velmi ledabylé: nesprávně uvedené přímé citace a chyby v odkazech v prvním odstavci - ukázková je v tomto případě strana 7:

1) "Dle Azylové legislativy jsou žadatelky o mezinárodní ochranu přiřazeny do skupiny ohrožených a zranitelných osob, kterým by měla být věnována zvýšená péče, a to zejména v době řízení o udělení mezinárodní ochrany a v době pobytu v azylových zařízeních (Krchová a kol. 2008: 4)." Jedná se o neoznačenou přímou citaci s chybně uvedeným stránkováním. Věta je na str. 3 nikoli 4.

2) "Vyřazení z přístupu ke zdravotní péči pro ženy znamená, že mají opožděný přístup ke kontrolám, péči a léčbě. Dále pak postrádají přístup k antikoncepci a k lékům ukončujícím těhotenství (Smith 2016: 1-3)." V odkazu chybí "a kol.", autorka odkazuje na str. 1-3, ale věta je převzata pouze ze str. 1 (respektive 18 dle číslování zdroje - Autorka stáhla z internetu .pdf text, ale již opomněla jeho zapojení do většího útvaru.) a pouze drobně upravena (zkrácení a rozdělení do dvou vět). Jedná se tedy o přímou citaci.

3) V dalším odstavci přebírá práci se zdroji z novinového článku Maclean (2016) a opět nedostatečně uvádí přímou citaci: "Studie ukazují, že migrující matky mají větší pravděpodobnost trpět komplikacemi v těhotenství (předčasný porod, potraty, poporodní deprese atp.) v porovnání s ženami, které nemigrují. Je tudíž důležité, aby byla implementována dostatečná podpora v oblasti přijímání těhotných uprchlických žen ve známých imigračních tranzitních místech či uprchlických táborech (MacLean 2016).

Originální text: "Evidence shows that migrant mothers are more likely to suffer from pregnancy complications, including preterm delivery and postpartum depression compared to national women. (...) It is therefore important for sufficient provision to be made for the reception of pregnant women at

known immigration landing points.” (Maclean 2006). Odkazy na studie, z nichž Maclean čerpá jsou v originálním textu uvedeny pomocí hypertextových odkazů.

Tabulka na str. 39 je vytvářena na základě vlastních zjištění a práci se odbornou literaturou, ta již ale není řádně odkázána. Autorka sice v poznámce pod čarou uvede, že pracovala s literaturou odkazovanou v teoretické části, ale kterou konkrétně, to již neodkazuje.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Uchopit téma skrze srovnání výpovědí dobrovolníků a dobrovolnic a následně porovnat s obsahy zpráv z pomáhajících organizací, které působily ve stejných oblastech jako participanti a participantky výzkumu umožnilo autorce rozšířit perspektivu a poskytl dostatek materiálu k výzkumné analýze. Tu práce již nyní opravdu obsahuje. Autorka následně analyzuje důvody rozdílných zjištění na základě odlišností mezi dobrovolníkem a humanitárním pracovníkem. Nicméně humanitární pracovníci a pracovnice jsou zastoupeni “pouze” skrze zprávy, které sami nepsali a jejich forma je jiným typem sdělení než anonymní rozhovor dobrovolníka. S tím by bylo v empirické části vhodné více pracovat a lépe reflektovat. Formální úprava práce je další slabinou této práce (viz. výše).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Na str. 29. - 30. aplikujete při interpretaci dat koncept transnacionalismu a doplňujete to citacemi od dobrovolnic a dobrovolníka. Jak tyto citace popisují transnacionální jednání? Zejména bych ráda, abyste vysvětlila: jak je to, že ženy nevyhledávají formální lékařskou péči, ale vodí tam své děti, známkou jejich transnacionálního jednání?

Opravdu je hlavním kritériem výběru participantů a participantek v kvalitativním výzkumu jejich snadná dostupnost?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Dobře

Datum: 27. 8. 2018

Podpis: